

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10--
 Pol leta 5--
 Četrť leta 2:50
 Mesečno 1--
 Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto 15--
 Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vln.
 od 6 redne petitvrste; pri
 večkratnih oznanilih velja
 ---- popust. ----
 „Straža“ izhaja v por-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor
 Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 21. okt.

Vzhodno bojišče.

Položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče.

V fleimski dolini so naše patrolje po uspelem podvzetju vjele 1 častnika in 40 mož.

Južnovzhodno bojišče.

Zahodno od Ohridskega jezera so se izjavili močni francoski napadi vsled hrabre obrambe avstro-ogrskih, nemških in bolgarskih čet.

Iz nemškega poročila.

Berolin, 21. okt.

Francosko bojišče.

Mesto Ostende je bilo obstreljevano od morske strani. Bitka v Flandriji in pri Verdunu se nadaljuje.

Vahodno bojišče.

Nemške čete so na otoku Dagó dosegle vzhodno obal in patroljirajo po sredini otoka.

Macedonsko bojišče.

Na pogorju med dolino Skumbi in Ohridskim jezerom so pričele včeraj po močni artilerijski pripravi napadati močne francoske čete. Naše čete so z ognjem in protinapadi zavrnilе sovražni naval. Vzhodno od Ohridskega jezera Prespa do Črne in na obeh straneh Vardarja je močno oživelo delovanje artilerije.

Italijani obstreljujejo Miramar

Italijanska težka artilerija blizu izliva Soče je zadnje dni osredotočila svoj ogenj na znani grad Miramar pri Trstu, a je napravila samo v grajskem gaju nekaj škode.

P-čolni v Sredozemskem morju.

V Sredozemskem morju so naši P-čolni zadnje mesece imeli bogate uspehe. Posebno čoln št. 39, ki mu poveljuje kapitan-poročnik Forstmann, je prizadjal sovražniku velike izgube. Ta čoln je potopil od leta 1915 naprej 140 ladij s skupno 411.000 tonami. Italijani so izgubili več velikih premogovnih parnikov.

Pogodba med Avstrijo in Nizozemsko

Med Avstro-Ogrsko in Nizozemsko je prišlo do sklepa važne gospodarsko politične pogodbe. Nizozemska se je zavezala pošiljati v našo državo raznovrstna živila, Avstrija pa ji bo kot protiuslugo pošiljala razne pridelke za industrijo, les in druge surovine. Avstrijske banke pa bodo dobile od holandskih bank 4 milijone holandskih goldinarjev na posodo.

Slučna pogodba se bo sklenila, kakor poročajo iz Amsterdama, tudi med Nemčijo in Nizozemsko.

Argentiniya ne mara vojske.

Argentinsko mini-trstvo je odklonilo sklep argentinskega državnega senata, po katerem bi naj Argentiniya prekinila odnošaje z Nemčijo. Argentiniya ostane nevtralna.

Razkroj med nemškimi strankami.

Nemci se kaj radi imenujejo državovzdrževalni narod. Kajpada je to smelost in domišljavost. Kakor je dokazala triletna vojska, vzdržuje avstrijsko državo vsi narodi, ne pa samo eden, naj si bo nemški. Zgodovina te vojske je jasno izpričala, da so ravno majhni narodi primeroma več žrtvovali in več trpeli za državo, kakor pa ona dva naroda, ki si prilastujeta prvenstvo in vladarstvo v državi to in onostran Litve. Kako malo je utemeljeno hvaleisanje o izključnem državovzdrževalnem značaju nemškega naroda, tudi dokazuje potek politike v avstrijskem državnem zboru. Mesto, da bi nemške stranke se potrudile doumeti časovanja duha, ki absolutno zahteva prostost in samoodločbo vseh narodov ter bo to zahtevo tudi vselej uveljavljal kot glavno pridobitev svetovne vojske, pa še vedno stojijo na reakcionarnem stališču o privilegiranih in suženjskih narodih. Da politično suženjstvo in narodno zatiranje nikakor ne rodi zadovoljnosti in radosti, marveč nezadovoljnost in mržnjo ter tako slabi državo in rahlja temelje njenega obstoja in njene moči, bi vendar morali uvideti državovzdrževalni elementi takšne kakovosti, kakor so nemški nacionalci raznih strank in strančic. Do tega enostavnega spoznanja pa se še niso povzpeli ti državovzdrževalni nemškonacionalni državniki, temveč se med seboj pričkajo o taktiki, kako ohraniti nemške privilegije. Najboljšo taktiko si kajpada prisvajajo tisti, ki razumevajo najglasneje kričati, in to so pristaši politično častivrednega Wolfa. Ker se nemški radikalcı kot oboževalci Bismarcka in Hohencolerncev smatrajo za Nemce najčistejše baže in največjega kalibra, so prvi iztopili iz nemškega nacionalnega Verbanda in njegove politične medlosti. Pričakovati je bilo, da jim bodo kmalu sledili takšni poslanci, ki se bojijo nemških radikalcev kot dedičev svojih poslanskih mandatov. In res, ta bojazen se je lotila živcev vseh članov nekdanje nemške ljudske stranke, ki so stopili iz največje stranke Verbandove, iz nemške delovne skupine, ter so tako razbili tudi to stranko. Člani nekdanje nemške ljudske stranke, njih število znaša okoli 20, so se združili v nemškonacionalno stranko ter proglasili kot svoj glavni namen zastopstvo interesov

nemškega ljudstva na vseh poljih državnega in narodnega življenja v Avstriji. Potemtakem so nemški radikalcı dobili konkurente v nemškem radikalizmu. Novo nemškonacionalno stranko tvorijo meščanski zastopniki alpskih dežel brez agrarcev. Posledica razsula nemške delovne skupine bo, da se bodo nemški zastopniki Češke, Moravske in Šlezije združili v posebno sudetsko skupino. Tako bodo izključno državovzdrževalni politiki razcepljeni v vedno več strank in strančic. Vse to pa je nasledek, ker nemško politiko v Avstriji tira nagajka Wolfa in vse-nemcev.

Kdo je kriv nemške ne- strpnosti v Avstriji?

ali cvetke iz vrta vsenemškega „Größenwahna“.

Da so naši Nemci tako zagrizeni in nestrpni, da nam ne privoščijo niti najmanjših pravic, temu je glavno krivo nemško-radikalno in vsenemško časopisje v Avstriji. Kako sistematično negujejo ti listi nemški šovinizem, tisti znani nemški »Größenwahn«, za dokaz temu hočemo tukaj prinesiti c. čitateljem doslovno prestavo iz graškega »Tagblatta«. Tam piše v številki z dne 30. decembra 1915 nek pl. Wucherer v članku »Der Friede« dobesedno sledeče:

»Najznamenitejši pojav našega časa je ta, da so Nemci, najplemenitejši (!) narod sveta, tako osovraženi in da jih drugi narodi ne razumevajo. To sicer je prav lahko razjasniti: Tako, kakor samo visoko olikan človek razume Kanta ali Goetheja, ravno tako je tudi nemško ljudstvo v celoti poprečnemu razumu neumevno (dem durchschnittlichen Auffassungsvermögen entrückt). Posamezni Nemec sicer ni višje bitje (!), ampak tudi samo človek (Vendar! Op. ured.); ampak poprečno nadkriljuje nemški narod ostale gorostasno (turmhoch!) in v celoti ga noben drug narod niti približno (!) ne dosega. Če bodo Nemci enkrat tako mogočni, da se jih nikdo ne bo upal napasti, potem se bodo šele drugim narodom odprle oči, ker Nemci svoje moči nikdar in nikoli ne bi zlorabljali, ampak svojo duševno in kulturno premoč celemu človeštvu najplemenitejši način v prid porabili, kakor so to že od nekaj (!) storili. (O tem vedó posebno poznanski Poljaki kaj povedati.) In potem se bo strahu narodov pred Nemci pridružilo spoštovanje in ljubezen. (!!!)«

Če čitamo ta zadnji stavek, se nehoté spominjamo besed nemškega profesorja Lamascha, ki jih je govoril v gosposki zbornici ob priliki značnega pomiloščenja političnih kaznjencev: »Es ist ein trauriges Zeichen der geistigen Verfassung der Deutschen Oesterreich, daß sie Tausenden armen Teufeln die Freiheit nicht gönnen.« (Žalostno znamenje duševnega stanja avstrijskih Nemcev je, da tisočim ubogih par ne privoščijo prostosti.) Ta duševna revščina govori iz celega navedenega članka »Tagblatta«, posebno iz zadnjega stavka, ki bije v obraz vsaki logiki, v obraz zdravemu človeškemu razumu. Saj so vendar že stari Rimljani poznali in na sebi okusili resnični pregovor: Oderint dum metuant (Naj nas sovražijo, da se nas le bojé). Vsenemška »inteligenca« seveda s slastjo čita in prebavlja take budalosti in se zraven nič ne zaveda absurdnosti, protislovja takih člankov. Če

teh ljudi še ni izmodrila vojska, kaj jih naj potem izmodri?!

Za Krekov spomenik.

Ljubljena slovenskega naroda, dr. Janeza Ev. Kreka, nam je vzela nemila smrt; njegovih idej pa ne vzame nobena smrt, ne zatara nobena sovražna sila. Po čemer so hrepneli že v davnih časih najplemenitejši rodoljubi, kar so pripravljali najbistrejši duhovi, kar je nezavedno telo v vseh slovanskih srcih, to je vzplamtelo zadnje dni v mogočen kres, ki je ožaril ves slovanski jug, kres, zažgan od ognjevite Krekove besede, ki je vtelesila v silnem duhu spočeto idejo svobodne jugoslovanske države pod habsburškim žezlom. Ta ideja živi in gori v slovanskih srcih, kar jih ni še okužil hlapčevski duh, kar jih ni še pohujšala sebična zavist.

Po načelih krščanske vere, da so ljudje vsi bratje, vsi enakopravni, da je sužnost Bogu in poštenim ljudem zoprna, je zahteval veliki rajnik tudi za svoje rojake svobodo in enakopravnost. Kaj čuda, da je tako pravična, tako krščanska, tako človeška zahteva hipoma prešinila vsa slovenska srca, namah zedinila in združila vse slovenske stranke! Misli in želje vseh Slovencev je izrekla Krekova beseda, in Krek je postal vseh Slovencev klicar in zaščitnik in vodja.

Vse svoje velike dušne in telesne moči je posvetil ta veliki mož ljubljani domovini; zanjo je naposled dal svoje življenje. In Slovenci so to spoznali; dokaz je bridka žalost po vseh krajih, koder biva slovenski rod, dokaz veličastni pogreb. Spomin Krekov bo živel v slovanskih srcih vekomaj. To pa ni zadosti. Veliki rajnik je ljubil svoje rojake ne samo v srcu; delal in trpel je zanje vse žive dni. Bolj kot njegovemu spominu je treba Krekovega spomenika Slovincem, da vsaj nekoliko izkažejo v dejanju svojo hvaležnost, da poplačajo nekoliko svojega dolga svojemu dobrotniku. Treba je spomenika v dokaz, da znajo Slovenci častiti svoje velike moče, da bodo vedeli pozni rodovi, komu so hvalo dolžni za svojo rešitev, da bo imela mladina pred očmi zgled, kako se pridobiva vsega naroda hvaležnost in ljubezen.

Podpisani odbor si je postavil nalogo poskrbeti, da se dvigne v beli Ljubljani dostojen spomenik dr. Kreku, in z zaupno prošnjo se obrača do vseh Slovencev in tudi do drugih Slovanov, ki so poznali, ki so čislali in ljubili rajnika, da prispevajo po svojih močeh v dosego blagega namena, da se počasti spomin velikega moža.

V Ljubljani, 20. oktobra 1917.

Odbor za Krekov spomenik:

Dr. A. Korošec, načelnik »Jugoslovanskega kluba«, častni predsednik. Dr. Fr. Detela, vladni svetnik, predsednik. Dr. Ivan Tavčar, župan ljubljanski, podpredsednik. Dr. Fr. Jež, tajnik. Ign. Zaplotnik, blag. Anton Kristan, Bogumil Remec, Oton Župančič, Rihard Jakopič, Mihael Mosker, odborniki.

LISTEK.

Dr. Kreku — v spomin.

Ob smrti.

Modrijan Solon je prišel h Krezu, kralju lidij-skemu. Ta mu je razkazal svoje neizmerno bogastvo, da ga modrijan občuduje. Nato ga je vprašal: »Koga ceniš za najsrečnejšega?« Solon mu je imenoval Tela, Kleobija in Bitona. Sreča jih je spremljala tja do smrti.

Da bi živel Solon še danes! Prvenstvo v sreči bi pač prisodil njemu, ki so ga pokopali zadnje sobote. Za kar je živel, za kar je deloval, dosegel je v svoji smrti. Narod njegov je zjedinjen in gre ciljem nasproti. Prorok je gledal boljše bodočnost in umrl z radostjo v obrazu.

Ob pogrebu.

Grude so padale na krsto... Nekoliko oddaljen pa je stal mož, vtopljen v misli...

V spomin so mu prihajala pretekla leta, ko je gledal njega, ki leži v grobu, zdravega, krepkega pri delu. Bil je mož velikih idej — pravijo. Pa kje jih je skrival te ideje, kam jih zapravljaj, da jih ni spoznal ves narod že davno in mu sledil

Nemška državna banka proti avstrijski valuti.

Znani vojskovodja Montecuccoli je rekel, da je potrebno za vojno treh reči: denarja, denarja in zopet denarja. Kar je veljalo za časa Montecuccoli-ja, velja tudi še danes. Brez denarja nobena država ne bi mogla voditi vojne.

V notranjosti si more sicer država pomagati z rekvizicijami brez plačila v gotovini, toda kar država dobiva iz inozemstva, mora brezpogojno plačati v gotovini. Gotovino pa danes v mnogem oziru nadomeščajo devize, to je menice in bančne nakaznice. Vzemimo primer: Avstrijski trgovec je dobil iz Švice ali Holandske gotovo množino blaga, ki je mora plačati v frankih, oziroma holandskih goldinarjih. On bo zato gledal, da dobi na franke oziroma holandske goldinarje glaseče devize, nasprotno bo švicarski, oziroma holandski trgovec, ki je dobil blago iz Avstrije, gledal, da dobi na avstrijske krone glaseče devize v poplačilo svojega računa. Iz tega nastane potem razlika v valutah, ali takozvani ažio. Ako je na Dunaju in sploh avstrijskih borzah malo inozemskih deviz, so one dražje, tuja valuta poskoči in naša pade v ceni.

Ker moremo mi pri sedanjih vojnih razmerah le malo izvažati, a moramo veliko uvažati, so inozemski neutralni trgi prenapolnjeni z našimi devizami, ker je v zvezi z veliko množino papirnatega denarja (bankovcev) provzročilo, da naša valuta, to je naš denar ima danes v inozemstvu malo veljavo. Nemška valuta je sicer tudi zelo padla, vendar je razmeroma mnogo boljše od avstrijske. To se razvidi najbolje iz tega, da je v mirnih časih veljala ena nemška marka K 1.14 do K 1.20, dočim velja danes K 1.70.

Človek bi torej mislil, da bo Nemčija, ki je gospodarski močnejša, nego smo mi, storila vse, da si naša valuta zopet opomore. Toda tu je nemška državna banka izdala naredbo, ki bi je od zvezne države pač ne bili pričakovali. V raznih nemških bankah je namreč naloženega mnogo avstrijskega denarja. Računa se, da okoli ene milijarde kron. Čez ta avstrijski denar je nemška državna banka sedaj odredila z a p o r o. To je, terjatve, ki jih imajo Avstrijci pri nemških bankah se smejo porabljati samo za plačilo nemških računov, ne smejo se pa porabljati za plačilo inozemstvu. Posledica te naredbe bo, da bo vrednost naših kron napram nemškim markam še bolj padla in v tem razmerju bo padla seveda tudi vrednost našega denarja v ostalem inozemstvu.

Najbolj čudno pri vsej tej stvari je pa to, da je nemška državna banka na vabilo avstro ogrske banke, naj imenuje svoje zastopnike, da bodeta vprašanje uredili obe banki sporazumno, odgovorila, da njeni uradniki nimajo časa za pogajanja! Ni čudno torej, da pišejo celo dunajski listi zelo o j s t r o o tej stvari.

na besedo? O prekletstva in zaslepljenosti! Najboljše moči so se borile, da se ugonobijo in pobijejo do smrti. Narod pa je stal ob strani in ploskal.

Danes pa je hvala Bogu drugače. Ničesar ni treba pozabiti, vse pa je treba odpustiti. Zato jih je bila nepregledna vrsta ob pogrebu: bili so vsi, ki so ga nekdanj ljubili, vsi ki so ga nekdanj sovražili. Danes pa je ljubljeno od vseh. Njegov evangelij naroča: ljubezen, slovo in neumorno delovanje za narod!

Govornik je prisegel na ta evangelij, prisegla je vsa množica: prav vsi in ni bilo razločka med njimi. Odkod torej malodušnost? Dvigni glavo, narod moj, ker bliža se odrešenje!

— m —

Jesensko premišljevanje.

(Konec.)

Zdaj je prišlo spoznanje. Kaj hoče od njega? Mar je prišlo zato, da mu daje vprašanja, na katera ne more odgovoriti? Mar pa zato, da mu vlije v puščavo življenje nesrečnega novo kri in toploto?

Gorje, gorje mu! Ne pokoja ne upov mu ni prineslo spoznanje. Edino ta uspeh je imela vest,

Državni zbor.

Seja 19. oktobra.

V petkovi seji je zbornica nadaljevala razpravo o drugem čitanju državnega proračuna. Kot prvi je dobil besedo poslanec dr. Markhl, katere mu se čudno zdi, da so Jugoslovani proti državnemu proračunu, ko imajo vendar zelo delavno in krepko osebo za ministra. Visoki slovenski dostojanstveniki so se pridružili boju zoper nemštvo na jugu naše države in zadržanje jugoslovanskih voditeljev in jugoslovanske duhovščine je po njegovem mnenju vzrok dovolj, da Nemci odločno odklanjajo vsako misel se baviti z razpravami glede narodno-političnih zahtev Jugoslovancov. Končno je še ta višjesodni svetnik izrekel grožnjo, da bi vlada zadelala na najhujši nemški odpor, ako bi se ne ozirala na nemške zahteve in želje.

Poslanec dr. Korošec je začel govoriti slovenski ter je svoj govor nadaljeval nemški. Rekel je, da so junaški slovenski, hrvaški in srbski sinovi v tej grozni vojski na bojiščih in njihovi zastopniki v tej zbornici doprinesli dovolj dokazov požrtvovalnosti za cesarja in domovino. Če torej po vsem tem namerava Jugoslovanski klub glasovati proti državnemu proračunu, se zgodi to vsled tega, ker je naša trdna volja kakor tudi volja z nami trdno združenega jugoslovanskega ljudstva, da izrazimo vladi svojo najglobokejšo nezaupnico. (Pritrjevanje pri Jugoslovanih). Govornik utemeljuje to stališče stem, ker zadržanje sedanje vlade nasproti jugoslovanskemu vprašanju ni samo pasivno, temveč je naravnost sovražno in nasprotno. Ako merodajni činitelji naše države jugoslovanskega vprašanja ne rešijo pravočasno, se bo lotil rešitve tega vprašanja nek drug forum izven države. Jugoslovani so brez zaščite na milost in nemilost izročeni vsenemškemu razširjevalnim stremljenjem, in vlada še dosedaj ni storila nobenega koraka, da bi odstranila posledice sistema zatirjanja Jugoslovancov. Zato so se Jugoslovani odločili za brezobzirni boj zoper sistem, ki hoče z njimi in njihovo deželo postopati zgolj tako, kakor postopajo tuji, predprave in prednosti imajoči narodi s kako naselbino ali kolonijo. (Pritrjevanje pri Jugoslovanih).

Dalmatinski poslanec Tresič-Pavičič zahteva združenje vseh Jugoslovancov v samostojno telo pod žezlom Habsburžanov ter smatra za nepojmljivo, zakaj se temu vlada upira. Končno se še pritožuje o žalostnih aprovizacijskih razmerah v Dalmaciji ter izjavlja, da bo glasoval zoper državni proračun.

Poslanec Roškar je začel svoj govor v slovenskem jeziku ter nadaljeval nemški. Omenil je celo vrsto zahtev slovenskega kmetijskega ljudstva, med drugimi, da se naj odpustijo od vojaške službe kmetijski rokodelci, da se da za kmetiska dela primernih delavskih moči, da se dovolijo vojakom-kmetom pravočasno žetveni dopusti, ter se je pritoževal o načinu rekviriranja, h kateremu se Spodnje Štajersko pritegne vselej v veliko večji meri kakor druge dele dežele. Dolžnost zbornice in vla-

brezsumljeno spoznanje samega sebe. Že poprejša je obdajala včasih gosta megla, a zdaj se je še bolj zgostila in napolnila z novimi pošastnimi prikaznimi. Tudi prej so težke verige oklepale njegove roke, a zdaj se je njihova teža podvojila, postoterila. Bridko se je razjokal, a dobri ljudje, ki so prihajali mimo, so obstali in menili, da se joče le v svoji pijanosti.

Ljudje božji, nimam moči, da bi to dalje časa še prenašal, te bolečine vzdramljene vesti! je klical, vzdihoval nesrečnež. Ljudstvo pa se je norčevalo z njim in ga smešilo, ker ni razumelo njegovega položaja. Nihče ni znal, da je mož trezen kot nikdar prej in da je tega bridkosti polnega jokanja in zdihojanja kriva le vest, katero je spet našel. Če bi ljudstvo samo našlo vest, gotovo bi tudi spoznalo bridke posledice. Prišlo bi k spoznanju, da hlapčuje in da je pokvarjeno njegovo mišljenje, da živi strastem, a nima upanja, da se reši...

Uboga vest, nikjer nimaš obstanka! Zakaj si spet zapustila pijanca? Zakaj si ga torej mučila tako grozno? Ali so pač tisti trenutki vredni tako silnih muk, če se je zdaj vsa zgradba spet razsula sama od sebe? Koga boš si sedaj odbrala za predmet trpinčenja? Ah, vsi se te boje!

Dolgo je potovala vest okrog po svetu, povsod zaničevano, nikjer prijazno sprejeta. Pri tisočeri-

de je, delati na to, da bodo živeli vsi avstrijski narodi neomejeno enake pravice, da bi zamogli po častnem miru naša presvetla vladarska hiša in ž njo vse v polni ljubezni udano prebivalstvo vseh stanov in narodnosti uživati svojo srečo v naši skupni domovini. (Pritrjevanje). — Prihodnja seja v torek, dne 23. oktobra. Dnevni red: Glasovanje o državnem proračunu.

V proračunskem odseku se je dne 19. oktobra vršila razprava o rednem proračunu. Poslanec Kraft je stavil predlog: Razprave in glasovanje o državnem proračunu v prihodnjem tednu zahtevajo nekak pregled o stanju zunanjih zadev naše države, zlasti pa kar dostaja mirovnega vprašanja. Naš zunanji minister grof Černin je v tem letu podal več izjav, toda vselej v zasebnih krogih, pri pojedinah in banketih, vsled česar je vsebina, svetovno-politična važnost in pomen teh izjav napram inozemstvu zelo trpela in ni prišla do polne veljave. Iz teh razlogov se naj v smislu opravičnega reda proračunskega odseka povabi našega zunanjega ministra, da poda v eni prihodnjih sej proračunskega odseka svojo izjavo glede naših zunanjih odnošajev ter zlasti izjavo o mirovnem vprašanju. O tem predlogu se bo v odseku glasovalo v prihodnji seja.

Interpelacija poslanca Hladnika in tovarišev na ministra za deželno brambo radi zaplembe zvonov in piščalk pri orglah.

Mnogo tisoč zvonov je bilo zapletenih. Tudi kovinske piščalke pri orglah hočejo zapleniti. Zadnjo tolažbo že tako prizadetim vernikom hočejo vzeti. Videti je, da so nasprotniki katoliške cerkve, ker ta je pri teh zaplembah pred vsem prizadeta, vso pozornost na to obrnili, prizadeti cerkvi škodo, iztrgali iz src vernikov ljubezen do cerkve. Zakaj se po gradovih, palačah, vilah in na javnih prostorih puste kovinski predmeti? Ali bi ne bilo želeto, da bi se marsikateri spomenik odstranil, ki nima niti umetniškega, niti zgodovinskega pomena, ampak dostikrat žali sramežljivost? Čuditi se je temu, da se ravno od cerkve zahteva, naj vse oddajo, pri zasebnikih pa ostanejo kovinski predmeti. V Korneuburgu so odkrili visoki zvonik, ki je bil z bakrom pokrit. Tik zraven je nova hiša z bakreno streho. Te strehe se ni nihče dotaknil. Na Dunaju je še na stotine streh. Pri cerkvah pa hočejo zapleniti celo strelovode. Ali zasluži cerkev tako postopanje? Ali niso cerkve po možnosti pri vojnih posojilih sodelovale? Pri raznih zbirkah za Rdeči križ, za invalide itd. je duhovščina sodelovala, vernike navduševala, tako, da so ji stotokrat predbacivali, da dela za podaljšanje strašne vojske. In ali ni ravno duhov-

ljudeh se je že hotela naseliti, da bi vsaj prenočila tam, a nihče je ni sprejel. Vsak je mislil le na to, kako bi se je iznebil. Naj bi bila tudi najbolj grda in podla zvižaja.

Naposled se je vest utrudila in končala svoje brezsmotno potovanje. Potrkala je na dušo nekemu meščanu, ki je kupoval cvetlice na trgu, da bi jih podaril ljubi svoji. Vest ga je naprosila: »Poišči mi novorojeno dete, odpri njegovo čisto srce in položi me v to otroško srce. Nikjer me niso sprejeli. Zato mislim, da se me bode usmilil vsaj nedolžni slovenski otrok. Morebiti me rahlo objame s toploto svojega srca, morebiti me bode gojilo rastoče dete in bo prišlo potem, ko bo odraslo, z menoj vred med ljudi — in se ne bode sramovalo, me ne bode odganjalo od sebe.«

Zgodilo se je vse, kakor je vest želela. Meščan je poiščal nedolžno slovensko dete, odprl njegovo srce in skrtil vanj vest, da tamkaj odpočije in raste z detetom vred.

Otrok raste in ž njim raste tudi vest. In otrok bo zrastel visoko, orjaško, in tudi vest bo močna, titanska. Potem bodo nehale krivice, zvižaje in nasilstva, zakaj vest bo mogočno vladala in ves svet bo njen zvesti podložnik...

Ti prelepi spomini so objeli moje srce s čudovito sladko milobo. Vsaka žilica v meni je zakoprnela za tistimi lepimi dnevi, ki že pokojno spe za gorami. Ti pa trepečeš od jeze in blede malodušnosti, korak tvoj omahuje? Zakaj je tvoj izraz tako mračen, nezaupen? Ah, naj te ne preplaši mraz jeseni, padajoče listje in njihov šum mrtvaški! Stran dvomi, stran malodušnost! Podaj se z menoj k pokoju, a potem pa greva skupaj na božjo pot... V. S.

ščina priporočala ljudstvu, naj ne godrnja preveč zoper razne dostikrat krute naredbe? In v plačilo za to se hoče služba božja onemogočiti, saj slovesne službe božje brez zvonjenja, brez orgel si misliti ne moremo. Ako bi zvonove vojaška oblast res za vojne potrebe porabila, bi se se to iz patriotizma preneslo. Toda zvonovi se porabijo za izdelavo galice in drugo. Tudi cena 4 K za 1 kg zvonovine je naravnost smešna. Ubožne cerkve ne bodo morebiti nikoli več mogle zvonov si nabaviti, kajti cena bode še leta in leta po vojski visoko nad odškodnino, katera se sedaj plačuje. In čemu je treba posredovalcev pri snemanju zvonov? Kjer se že morajo zvonovi vzeti, zakaj jih vojaška oblast sama na svoj račun ne vzame, čemu pusti velik dobiček dotičnemu podjetniku, kateremu da celo vojake na razpolago? Vprašam: 1. Ali hoče gospod minister za deželno brambo vplivati na to, da se nadaljna rekvizija zvonov in piščalk ustavi? 2. Ali hoče sedanjim razmeram primerno odškodnino za odvzete zvonove doplačiti? 3. Ali se hoče g. minister za to zavzeti, da se take rekvizije odvzamejo zasebnim podjetnikom? 4. Ali hoče g. minister vplivati, da se pri nujno potrebni rekviziji predvsem poseže po kovinah pri zasebnikih in še le potem pri cerkvah?

Na bojiščih.

Iz italijanskega bojišča se sliši noč in dan močno gromenje topov. Artilerija na obeh straneh ruši utrjene postojanke. — Nemške čete so prepodile Ruse tudi z otoka Dagö, ki leži severno od otoka Oesel. V zalivu mesta Riga se je vršila dne 17. t. m. pomorska bitka med nemškim in ruskim bojnim brodom. Rusko brodovje se je vsled nemške premoči umaknilo. Velika ruska ladja „Slava“ se je potopila. Sicer pa na celi ruski in rumunski fronti nič posebnega. — Na francoskem bojišču se nadaljuje artilerijska bitka. — V Macedoniji je francoska armada pričela močno napadati naše postojanke. Bitka se nadaljuje. — Iz turških bojišč nobenih poročil.

Politične vesti.

Jugoslovanski klub in vlada. Dr. Korošec in dr. Laginja sta bila dne 16. t. m. pri ministrskem predsedniku v imenu Jugoslovanskega kluba. Dr. Seidler je izrekel željo, da bi Jugoslavi glasovali za proračun. Za proračun je sicer večina že zagotovljena, vendar želi, da Jugoslavi pristopijo v kolo, ki je — za državo. Dr. Korošec je odgovoril, da Jugoslavi iz treh razlogov ne morejo glasovati za proračun. Prvi in glavni je ta, da vlada ni za našo državno pravo izjavo, marveč proti njej. Vlada ni storila še najmanjšega koraka v prilog jugoslovanskega vprašanja. Mi nismo proti državi, marveč le proti sednji formi, mi smo za svojo narodno državo. Drugi razlog je ta, da se vladni sistem ni prav nič izpremenil. Tretji pa ta, da se nas je vlada spomnila še le po dolgotrajnih konferencah s Poljaki in Ukrajinci, kar kaže, da vlada na nas resno ne misli. Ministrski predsednik je obžaloval ta sklep Jugoslovanskega kluba, kar mu še obteži položaj, da bi mogel kaj storiti v jugoslovanskem vprašanju. Dr. Korošec je izjavil, da se naš narod tira v obupen položaj, ko ne more pričakovati svoje svobode od te države, marveč čakati rešitve bodoče mirovne konference. Dr. Seidler je zagotavljal, da je vlada Jugoslovonom naklonjena, nakar je dr. Korošec odvrnil, da tako čujemo od v. ake vlade. Dr. Seidler je še dejal, da bi povabil resortne ministre na razgovor, kar staj pa odklonila, ker nam gre za — naše veliko narodno vprašanje.

Nadškof dr. Stadler za združitev Jugoslovancev. Veliki hrvatski škof in navdušen rodoljub dr. Stadler, nadškof v Sarajevu, je postal cesarju Karlu pismo, v katerem povdarja, da se je l. 1867 storil velik pogrešek, ko se je Dalmacija odtrgala od Hrvatske, ter se je en del Hrvatske priklopil Avstriji, drugi pa Ogrski; tako namreč Hrvatska ne more igrati nobene vodilne politične vloge. Nadškof prosi vladarja, naj združi jugoslovanska ozemlja, in sicer Dalmacijo, Hrvatsko, Istro, Kranjsko, Ko-

roško in Slovensko Štajersko. Ogrska nima ne zgodovinske, ne politične pravice do pomorske obale in ogrska pot do morja more iti edino čez mrtvo truplo Hrvatske. Nadškof prosi cesarja, naj sprejme dva njegova zastopnika, ki bosta cesarju natančneje opisala njegove načrte.

Nadomestne volitve v Zagrebu. Dne 17. t. m. so se v Zagrebu končale nadomestne volitve za mestni svet. Voliti je bilo 29 zastopnikov. Na celi črti je zmagala združena hrvatska domoljubna stranka, t. j. združeni koalicionaši in Starčevićanci. Značilno je, da so pri teh volitvah dobili ravno pristaši jugoslovanskega ujedinjenja, kandidati Starčevićanske stranke največ glasov. S tem je naš Zagreb stopil na stran jugoslovanske ideje. Frankovci, ki igrajo v vprašanju ujedinjenja Slovencev, Hrvatov in Srbov naravnost izdajalsko ulogo, so popolnoma propadli in so izgubili tudi svoj dosežani III. razred.

Vsenemška agitacija v Avstriji. Kakor poroča »Berliner Tagblatt« so pričeli Vsenemci iz Nemčije veliko agitacijo za »vsenemški mir« tudi v Avstriji. Knez Salm-Horstman in Diedrich Schaefer sta imela tozadevne razgovore z avstrijskimi vsenemškimi politikami. Agitacijo vodijo med vseučiliškimi profesorji, pa tudi med nemškim katoliškim plemstvom. »Aneksionisti« nameravajo kupiti »Deutsches Volksblatt«.

Sedmo vojno posojilo. Iz Dunaja se poroča, da so priprave za 7. vojno posojilo v polnem teku. Pri poštni hranilnici se je v soboto vršila seja komisije, ki je določila vse potrebno glede podpisovanja.

Novo švedsko ministrstvo. Švedska je dobila novo ministrstvo, katero je sestavil liberalec Eden, ki je pri zaprisegi izjavil, da se bo ministrstvo z vsemi silami trudilo za pospešitev trajnega miru, za mednarodni pravni red in za razoroževanje.

Tedenske novice.

Novi kardinali. Po poročilu iz Rima bo sv. Oče imenoval tri nove kardinale in sicer papeževskega nuncija v Madridu, nadškofa Itagonesi, nadškofa v Raveni Morganti in papeževskega komornika Sili.

Nadvojvoda Maks, brat našega cesarja, ki je bil operiran na slepiču, je že popolnoma ozdravel. Te dni je odpotoval na Semering, da se okrepi.

† Nadučitelj Franc Auernik. Pri Sv. Florijanu pod Bočem je dne 16. oktobra umrl tamošnji nadučitelj Franc Auernik. N. p. v m.!

Prepoved razsvetljevanja grobov ostane na Štajerskem nadalje v veljavi. Prestopke bodo kaznovali z globo do 500 K.

„Nemški“ značaj Maribora rešen ali nemška nestrpnost brez konca in kraja. Prijatelj lista nam piše: V Gornji Gosposki ulici ima svoj lokal neka nižjeavstrijska zavarovalna družba. Napis je bil pred kratkim še dvojezičen, kar je popolnoma v redu. To pa seveda gotovim ljudem v Mariboru ni bilo všeč in vsenemška zagrizenost je dosegla, da so res slovenski napis prav ostentativno zamazali s črno barvo. Zopet dokaz, kako besno sovraži ta vsenemška klika vse, kar je slovenskega, a na drugi strani pa v praznih frazah vedno naglašajo svojo pravičnost in ljubezen do malih tlačnih narodov. Mariborsko »nemštvo« je zopet rešeno za nekaj časa, naše izkušnje pa so zato tudi zopet bogatejše. Zdaj vsaj vemo, kako bi se nam godilo, če bi ti ljudje odločevali o usodi Avstrije in Slovencev.

Nova črnovojniška služba. Kakor znano, je pričakovati v kratkem vpoklicov črnovojniških obvezancev, ki so bili pri naborih spoznani za nezmožne za vojaško službo z orožjem. Ker vlada še vedno nejasnost, kdo pride za to službo v poštev, je domobranski minister v parlamentu izjavil, da oni, ki so kot invalidi za nobeno črnovojniško službo sposobni, nikakor ne pridejo v poštev. V prvi vrsti se bo poseglo po onih, ki nimajo nobenega poklica, brez ozira na njih socialno stališče. Potem pridejo na vrsto oni, ki delujejo v poklicih, ki jih je smatrati kot luksuz. Vojaške oblasti sporoče političnim oblastim, koliko takih oseb potrebujejo, politične oblasti nato izberejo kot nezmožne kvalificirane. Zlasti bo izbirati med mlajšimi ljudmi. Do 30. t. m. morajo politične oblasti predložiti vojaškim oblastim nominalno konsignacijo onih, ki bi jih bilo vpoklicati, nakar bodo

vojaške oblasti do 16. drugega meseca odredile vpoklice. Kdor se prostovoljno zgledi, sme skoraj z gotovostjo računati s tem, da pride v ono službo, ki si jo želi. Zglasiti pa se morajo te osebe pred 30. m.

Štajersko nakupovalno mesto ogoljufano za pol milijona kron. Iz Budimpešte poročajo: Agent August Kondor, ki je bil v miru majhen uradnik, je zaslužil s špekulacijami in navijanjem cen masti velike svote. Že dalj časa je bil tudi pooblaščenec štajerske nakupovalne centrale, ki stoji pod neposrednim nadzorstvom c. k. namestnije. Od centrale je prejel pol milijona za nakup blaga. Kondor, ki je izgubil na drkališču in pri igri velike svote, je izgubil še večino tega pol milijona štajerske nakupovalne centrale. Vsled ovadbe je bil aretirán. Končno so ga izpustili proti kavciji 400 000 K. — Kondor je žid. Sploh je pri graški nakupovalnici vse polno židov.

Zaupniki za vzdrževalne podpore. Na podlagi § 9 zakona z dne 27. julija 1917, ki se tiče nove uredbe vzdrževalnih podpor družinam vpoklicanih, so okrajna glavarstva imenovala zaupnike, ki bodo pregledovali vložene prošnje, oziroma bodo poročali vzdrževalni komisiji, ali je prošnik potreben in vreden podpore ali ne. Žandarmerija torej ne odločuje več, kdo je potreben podpore in kdo ne, ampak domači zaupniki.

Slovenska Matica. V zadnjih dneh je pristopilo k Matici spet nekaj ustanovnikov. Eden od teh, ki nočejo biti imenovani, je vpisal kot ustanovnico svojo obitelj in plačal za to 200 K, ostali so dali po 100 K. Neimenovan ljubljanski veletržec je poslal Matici 1000 kron kot darilo, drug neimenovan dobronik je daroval potom Jadranske banke 500 K, več jih je podarilo manjše vsote. Vsem tem bodi izrečeno za njihova rodoljubna dejanja na tem mestu iskreno priznanje in globoka narodna zahvala z željo, da bi našli obilo posnemovalcev. Od časa zopetnega delovanja pa do danes je prejela pisarna »Slovenske Matice« 1400 kron udnine, 1570 kron ustanovnine in 3482 K daril.

Delodajalci ne prezrite! Piše se nam: Zima je že pred durmi in zasebno uradništvo je z največjim strahom pričakuje. Vsled neizrecne draginje in skromnih dohodkov si zasebno uradništvo tekom polletja ni moglo poskrbeti niti najpotrebnejšega za preživljanje. Iz poročila na sestanku dne 29. julija t. l. zasebnih uradnikov in uradnic je bilo posneti kako klaverne dohodke ima zasebno uradništvo. Slišalo se je tudi, da so nekateri delodajalci ob izbruhu vojne dohodke svojim uslužbencem znižali. Društvo zasebnih uradnikov in uradnic je opozorilo vse delodajalce na ta nedostatek potom resolucije sklenjene na tem sestanku. Priznati moramo, da je do danes prejelo društvo od 75% svojih članov obvestilo, da so delodajalci upoštevali v resoluciji navedene stvarne argumente in svojim uslužbencem ali regulirali plačo, ali pa dovolili primerno draginjsko doklado. Le nekateri delodajalci — žal — da še do danes niso uvideli potrebe regulirati prejemke uradništva in se sklicujejo na zmanjšano delo. Take opozarjamo, da so danes doseženi dobički neprimerno višji, kot v mirnem času in da je mizerija zasebnega uradništva dosegla višek. Najbolj žalostno pa je, da nekateri onih delodajalcev, ki so z oblikom vojne svojem uradništvu prejemke znižali, mu do danes še niso dali za to nobene odškodnine oz. povračila. Te posebej prosimo, da se naj ne uvrščajo med naše politične nasprotnike in naj ne vporabljajo njih izstradalno politiko. Zelo ne ljubo bi nam bilo, ako bi se izročila njih imena javni sodbi. Vse delodajalce pa najvljudneje prosimo, da pomagajo svojim uslužbencem v tem času stiske, da ne bodo pomanjkanja in mrazu bolehal in urirali. — Društvo zasebnih uradnikov in uradnic v Ljubljani.

Najprimernejša nabožna knjiga za vojake. V težki službi, ki jo ima vojak bodisi na fronti, bodisi v zaledju, potrebuje navodila, ki ga povzdiguje kvišku, proti nebu. Tako navodilo mu ponuja dr. Slavičeva knjizica »Nedeljski in prazniški evangelijski razlagi in opomini ter kratkim molitvenikom.« Vojak ne more vsako nedeljo in vsak praznik k službi božji. V tej knjigi ima sv. evangelije za vse nedelje in praznike ter njih razlago in evangelijske opomine za pravo versko življenje. Tu bo našel vojak za svojo nemirno in tolažbe potrebno dušo božji mir in božjo tolažbo. Zraven

pa ima kratek molitvenik, kjer najde vse najpotrebnejše molitve, kakor jutranje, večerne, mašne, spovedne, obhajilne, razne litanije, križev pot, kakor tudi nauk o popolnem kesu, o vesoljni odvezi, o molitvah v smrtni nevarnosti itd. Knjiga se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ter stane 50 vinarjev. Trgovci ali drugi, ki jo hočejo razprodajati z običajnim popustom, jo morajo naročevati pri knezoškofjski pisarni v Mariboru.

Koledar za slovenske vojake za leto 1918. Ta priljubljeni vojaški koledar je zopet izšel. Malo pač je vojakov, ki bi ne bili še imeli dozdej vojaškega koledarja in na tisoče si ga je naročilo že za leto 1918. Zdaj torej lahko imajo naši vrli vojaki zopet svojega zvestega spremljevalca. V koledarju najdejo naši vojaki mičen spis o cesarju Karolu I. in cesarici Ziti. Čisto nove določbe o državnih podporah za svoje vpoklicanih, razpravo o pokojninah in vzgojnih vdov in sirot, o pokojninah invalidov itd. Poleg tega se v koledarju najdejo tudi natančni predpisi, kako je treba postopati beguncem, da dobijo begunsko podporo. Ob koncu ima koledar kratek verski poduk za vojake in pa molitvenik, obsegajoč najpotrebnejše molitve za krščanskega vojaka. Poleg tega ima koledar 80 strani praznega papirja za pisanje in svinčnik. Vojaki, sezite po novem koledarju in naročite si ga. Domači, kupite možem in sinovom ta potrebni koledar in pošljite jim ga na bojišče! Vkljub temu, da se je v zadnjem letu skoraj vse podražilo za več kakor 100%, stane Koledar za slovenske vojake s poštnino vred samo K 1:30. Naroča se samo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

P. n. šolskim vodstvom se vljudno naznanja, da je Tiskarna sv. Cirila ravnokar nanovo založila slovenske tiskovine za imenike, razrednice in tednice in se te tiskovine od zdaj naprej zopet lahko redno dobijo.

Gospodarske novice.

Deželna komisija za dobavo krompirja. Cesar-ski namestnik grof Clary je ustanovil deželno komisijo za krompir. Ta komisija bo imela nalogo, da sodeluje pri dobavi krompirja. Za Slovenski Štajer sta v to komisijo imenovana župan Karel Černej iz Frama in deželni odbornik dr. Verstovšek.

Nasilne vojaške rekvizicije. Množijo se slučajji, da pride vojaštvo na kmete nakupovat živil. Če se kmet brani prodati in pravi, da je blago zaseženo, mu vojak navadno odgovori, da to vojaka nič ne briga in kmet mora dati z lepa ali z grda. Opozorjamo, da vojaštvo samo nima nikjer pravice rekvirirati. Kakor hitro pride kak tak nasilnež, je treba iti po župana ali orožnika, da odpravi take rekvizitorje.

Tobak na karte. Iz Dunaja poročajo, da se je finančna uprava končno vendar odločila, ure diti prodajo tobačnih izdelkov. S 1. januarjem 1918 se uvedejo karte za prodajo smotk, cigaret in tobaka. Administrativne oblasti se baje že bavijo s podrobnimi določili za razdelitev tobačnih izdelkov.

Razne novice.

Kakšno zimo bomo imeli. Poročevalec osrednjega zavoda za vremenske izpremembe na Dunaju, docent dr. Defaut, pravi, da nas čaka huda zima. Od l. 1908 ni bilo tako lepe jeseni po enako lepem poletju. Da, že 30 let ni bilo sploh tako krasne jeseni, kakor letos. To je posledica razmeroma znatnega zračnega tlaka nad srednjo in vzhodno Evropo. Ta razdelitev zračnega tlaka ostane kakor uči dosedanja izkušnja. In to bi pomenilo, da bo čez zimo jako nizka temperatura. Po vsem je pričakovati jasnih, brezvetrnih, jako hladnih dni, zato je po visokih krajih posebno v gorah razmeroma mirno vreme. Zima nastopi kmalu, noči bodo še posebno mrzle. V takih zimah je običajno dosti snega.

Krušne karte v Vatikanu. Sv. Oče je odredil, da se za prebivalce Vatikana upeljejo karte za živila. Nadalje je odredil sv. Oče, da se za 600 vatikanskih prebivalcev ustanovi lastna pekarna.

Žetev v zasedeni Rumuniji. Iz Bukarešte poročajo, da je letošnja rumunska žetev jako dobra. Okoli 100.000 vagonov žita se bo moglo izvoziti v Avstrijo in Nemčijo. Berolinski listi poročajo,

da dobi Nemčija pšenico in rž, naša država pa ječmen in koruzo.

Primere hitrosti. Pešec prehodi v eni sekundi 1 meter pota; konj, korakoma idoč, prehodi v sekundi 1:2 m; človek, prav hitro korakajoč, prehodi v eni sekundi 2 metra pota; a konj v diru 3:5 m. Parobrod na morju prevozi v sekundi 10 m. drslec na ledu 12 metrov. Tovorni vlak prevozi v sekundi 12 m, poštni vlak pa 18 m; glob listonoša preleti v svkundi 18 metrov. Kolesar pri dirki prevozi v sekundi 20 m, a brzovlak prevozi 26 m; lastavica preleti v sekundi 45 m. zvok ali glas 330 m, krogla iz puške 430 m, topova krogla 450 m, svetloba 300.000 m, a elektrika preleti v eni sekundi celó 400.000 metrov.

Najstarejše drevo na svetu ima baje Mehika. To najstarejše drevo je cipresa, v mestecu Santa Morta de Tulla, kjer raste, je na rečeno drevo jako ponosno. Najprvi je pisal o tem drevesu Alexander pl. Humboldt, ki ga je videl leta 1803. Pravi, da je merilo v premeru 36 metrov, o visokosti pa ne govori nič. Koliko je ta orjaška cipresa v resnici stara, je težko dognati. Trdi se pa, da 4000 do 6000 let. Vsa visoka starost pa se cipresi nič kaj ne pozna, in da bi v rasti pešala, ni videti na njej. Tablico, ki jo je Humboldt pritrtil na deblo 3 $\frac{1}{2}$ metra od tal, so našli čez 100 let, t. j. l. 1913 zrastlo s cipresino skorjo. Morda je ta cipresa ono drevo, o kateri govori Ferd. Cortez v svojih spominih, da je namreč nekoč pod njo počival s svojo armado. Vsekako je bila Cortezova armada le peščica ljudi.

3500 Kitajcev utonilo. Blizu otoka Cejlon se je potopil angleški parnik, na katerem se je nahajalo 3500 Kitajcev. Kitajci so bili kot delavci namenjeni za Francijo. Rešil se je baje samo majhen del posadke, vsi drugi so pa utonili.

„Cesar kliče.“ Knjižica s tem naslovom se je doposlala več gospodom. Prosimo, da čimprej doposljejo 15 vinarjev, ker ima založništvo v tiskarni s knjižico znatne stroške. Kdor ne misli knjižice obdržati in plačati, naj jo v istem zavrtku vrne, ker je zaloga že vsa pošla. — „Sveta vojska“ v Mariboru.

Dopisi.

Maribor. Od raznih strani nam dobajajo poročila, da uradniki na mariborskem glavarstvu, v žitnem oddelku in pri davčnem uradu načeloma potvarijo slovenska imena v spakedrani »nemški pravopis«, po katerem ime ni tič in ne miš. Od kot to? Ali gospodom pri omenjenih uradih ni znano, da je ministrstvo in namestnija izdala svoj čas strogo odredbo, po kateri je svojevoljno potvarjenje imen strogo prepovedano? Ali ni dovolj, da nemški in nemškutarski učitelji potvarjajo slovenska imena v velikem, sedaj se je ta kuga lotila tudi c. k. uradov. Ali ni večje neumnosti, kakor če se lepo slovensko ime Golobič spremeni v Gollobitsch, ali Brčkovnik v Wertschgounigg? Trapast je vsak, ki si natika grdo, tujo krinko. Zahtevamo od c. k. uradov, da ne bodo več potvarjali pristnih slovenskih imen oseb in krajev.

M ribor. Jutri, dne 23. oktobra bo imel mariborski nemški splošni volilni odbor sejo, pri kateri se bo odločilo, kdo bo kandidat za nadomestno državnozbornsko volitev v Mariboru. Za mandat se poteguje več kandidatov, med njimi baje tudi dr. Mravlag in dr. Kawallar. Močna struja je baje tudi za zopetno kandidaturo bivšega poslanca Wastiana.

Celje. Dne 18. oktobra je v 61. letu svoje starosti umrla gospa Marjeta Higersperger, vdova pred leti umrlega majorja F. Higersperger. — V tukajšnji vojaški rezervni bolnišnici sta umrla vsled ran, zadobljenih na bojišču, pešca Franc Robnik in Mihael Antloga, od 87. pešpolka, drugi od 26. domobranskega pešpolka. — Pravico za nakupovanje divjega kostanja in želoda za tukajšnji okoliš ima tukajšnji komisijonar in trgovec Jožef Kirbiš.

„Straža“ stane za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrt leta 2 K 50 v. Kdor še ni poravnal dolžne naročnine ali se naročnine za drugo polletje ni obnovil, ga prosimo, da to takoj stori. Kdor hoče nabirati nove naročnike, mu pošljemo položnice. Denar se pošlje na naslov:

Upravništvo lista »Straža«
Maribor, Koroška ulica št. 5.